

Югыд туз

ВКП (б) Комі Обкомлөн, Комі Авт. Обл. Исполкомлөн да Обпрофсоветлөн газет

ГАЗЕТЛӨН ДОНЫС:

	1 төл.	6 төл.	Во
Учрежденијаслы да организацијаслы . . .	1-25	7-50	15 ш.
Гражданады	65	3-75	7-5

Тубрасмо доныс 30 ур пості гижода строкамо
Гачетсө почө сүдөнн Редакциямо вескыда,
либө пиёмө новлөдмөяс пыр.

РЕДАКЦИЈАЛӨН АДРЕС:

СЫТТЫВКАР, Вадорамь улич, 41 №
Телефон 50-М г. Сыттывар, Набережная, 41

Гижодјас гачетө колө пжым отар кетбожао,
мичаа. Кырыматом гижодјас оа видлаоны.

ПЕТО 12-д ВО,
быд лун, субботајасө да прачкыс
мөд лунјасө кычкы.

№ 232 (2269)

Серөда, нојабр 27 лун, 1929 во.

№ 232 (2269)

Бухарин, Томскіј да Рыков јортјас вігтаеісны өшібкајассыныс.

Партия помоз нуодас вермасөм вескыдыв да шујгавыв шатласөмјаскөд.

Партия некодлы оз сетчы аслас тујыг кежөдны.

Гісім лун сајын Міхажов, Котов, Угланов да Куликов јортјас шыөдчисны ВКП(б) ЦК-лы, көсјысөны дүгөдчыны вескыдыв шатласыјасөс дорјомыс, партијалыг тујвісө лыфөдөны бурөн. Војдөрлун шыөдчис сөщөм-жө кывјасөн Угаров јорт.

Војдөрлун-жө сетисны ЦК-ны шыөдчөм Томскіј, Бухарин да Рыков јортјас. Нань лыфөдөны ассыныс воҗа мөвпјаснысө өшібкаөн, көсөдөм ужавны өтывв партијакөд да ЦК-көд, вермасөны вескыдыв шатласыјаскөд да на-вылө бура вігөдөмјаскөд.

Сөщөм өикаса шыөдчөм војдөрлун-жө петіс „Правда“ын шујгавыв кежлыг Зиновјев јортлөн. 1925-27 војјасса партијалы са ЦК-ны паныд мунөмсө лыфөдө вывті ыжыд өшібкаөн; ассыс секса лок ужсө оз көсөвөттыны нінөмөн; во-вылө көсјө ужавны партијакөд өтвылыс.

Өшібкајассыс вігтасныс миыс. Вескыдыв кежөдјас чорыда вөлі өлөдөм кулак вылө наступајомыс. Цөктөны вајны нань заграничаыс, сы вест дүгөдчыны выл пабрік-заводјас стрөйтөмыс. Тунја-дөны вөлі, нань-пө оз ло, сөщөмјас да сөредөмјас-дө дүгдасны нань көдөмыс. Эз ло на-ногөн. Нојабр 20-өд лун кежлө нань чу-көрміс-нын 85% вога за-

ЦК бөрја кык пленум вы-лас ме дорјі Бухарин, Рыков да Томскіј јортјасөс. Оні ме каҗа-налөн мөвпјасныс вөдөма-ө өшібөчнөјө, сјјөн і менам-јө дорјомыс вөдөма өшібка-ны. Ме сулала җикөз ЦК віҗ да-дөмјас дор, понда став вы-лас вермасөны сјјөс дорјыны да-дөмјө дөртны.

ВКП(б) ЦК-лөн шөм Угаров.

даннөлөн. Нань кризисыс пондөм петны заграничаыс вајтөг да выл пабрік-заводјас стрөйтөмыс өновт-чытөг.

Гөл да шөркөдө олыс крөстана ез мунны кулак-јас бөрсө, кычкы вөлі курк-сөны вескыдыв кежөдјас. Најө мунисны сөветвласт-көд, робөчөј класскөд.

Его дүгөсө і промышлен-ност кыпөдөмын. Оти воөн продуктсіјаыс содіс 24%-ыс унжык. Став ужалыс војтыр бөстчөмөн, сөтсіа-лістическөј өрпјысөм пас-көдөмөн мјан лоіны гырыс ошјысанторјас-нын.

Олөмыс жүгөдис вескыд-выв кежөдјаслыс став сө-рөмнысө. Оні најө сјјөс ка-чалисны. Асланыс өшібка-јасыс лоі вігтасныныс.

Гырыс ужјас вөчөгөн, сөтсіализм тујө јөз костов-мөс вужөдөгөн партијалы јон вынјас колөны. Бухарин, Рыков да Томскіј јорт-јаслөн шыөдчөмыс јона кок-нөдө партијалыс ужсө.

Колө нафөйтчыны—Бухарин, Рыков да Томскіј јортјас шыөдчөмысө ө-лөмөаньныс гижисны. Пон-дасны-кө, Троцксіј-м оз, партијаос ылөдлыны,—пар-тия оз кут чечөмтчыны. ЦК-лөн нојабрса пленум шуис—оппортунист мөвпјас пропагандірујтөм да сылы сетчөм оз поз өтлаөдны коммунист партијаын олөм-көд.

Паріж. Белгіјаса метал-лістјас Антверпен рајон-ын корөны предпріимател-јасыслыс содтыны ужалан-дон. Оз-кө содтыны нојабр 28 лунөз, көсјөны бастујт-ны. Бастујтныс лөөдчө 15 оурс робөчөј.

Зиновјев јортл. шыөдчөм (печатајтөма „Правда“)

Ме важөн-нын каҗали—партия да сылөн ЦК оппо-зитсіјакөд вермасөгөн став вопросас вөлі правөс, бог-там көт венчөм мјан го-сударствоын сөтсіализм теч-ны вермөм јылыс, крөста-на јылыс, трөтскізм јылыс, партија пыщкын фракціон-нөј уж јылыс да сјҗ воҗө. Сјҗ-жө колө шуны: индуст-риализатсіја куҗа ЦК-өн нуөдан віҗ јылыс (трөтс-кістса сверхиндустриализат-сіјатө олөмыс пазөдис-нын). Бухарин јортлыс өшыбка-јассө лептыны ЦК-вылө оз вөлі поз 1925-27 воја-сны, оз поз і өні. Ме ор-шу—Бухарин вөчавлісө шыб-кајас да ме прав вөлі ЦК-лы паныд уж нуөдөгөн 1925-27 воэн. Татыс ме мыжа.

ЦК-лы паныд уж нуө-дөмыс локсө ме адҗа да ставыс ачымөс лыфөдө мы-жаөн. ЦК-лөн віҗыс вөлі вескыд дај өні вескыд. ЦК-лөн вескыдыв да шуј-гавыв кежөдјаскөд воҗса-сөмыс вөлі вескыд, колана. Бухарин да Каменев јорт-кост бөсөдө куҗа 1928 во-ын ЦК-лөн мјанлы сетөм индөдыс вөлі вескыд.

Ме төдә—быд больше-виклөн медвоҗаа мог—ну-өдны ЦК-лыс політिकासө, меҗа-нын өні, сөтсіализм течан кадө, классөвөј тыщ кыптан кадө, гырыс җес-калөмјас кадө.

Уралса промышленност кыпөдан план лөө від-лалөма выльпөв.

Мөскуа. Уралын адҗисны бур качества уна пөлөс-тор: коксө пөран ізшом, нөрп да ломтысан тун-дајас. Та вөсна ВСНХ шу-ис уралса промышленност кыпөдан 5 вога плансө выль-пөв відлавыны. Вылыс від-лавыны да лөөдчысө бөр-јисны торја комісөја.

ВКП(б) ЦК-лы шыөдчөмјас (НОЈАБР, 25-өд лун).

Томскіј, Бухарин да Рыков јортјаслөн.

„Нолөм воөн жынјөнас мјан да ВКП(б) ЦК-ыс ун-жык кост вөліны торјалөмјас вель уна політическөј да тактическөј вопросјас куҗа. Ассыным мөвпјаснымөс ми петкөдлім вель уна документјасын да ВКП(б) ЦК і ЦКК пленумјас вылын да мукөд заҗөдөмөдјас вылын өор-нитөмөн. Ми лыфөдам асланым мөгөн вігтавыны,—тајө венчөмас правыс вөдөма партија да сылөн ЦК-ыс. Ми-јан мөвпјасным, кодјасөс ми петкөдлім төдана документ-јасын, вөдөма өшібкаөн. Асланым өшібкајасыс вігтаө-мөн, ми пуктам став выннымөс, партијакөд ставнас өт-выв, нуөдны чорыд кос партија тујвіҗыс быдөма ке-жөмјаскөд, медвојдөр вескыдыв кежөмкөд да сы вы-лө бура вігөдөмкөд. Пондам отсавны став өбкыдтор-јассө ужыс венны, медем регыдҗык перјыны сөтсіали-стическөј стрөітельстволы тырмыз венөм.

Томскіј, Н. Бухарин, А. Г. Рыков“.

Каменев да Костров партијалыг тујвісө лыфөдөны вескыдөн.

Нојабр 25 лунө „Правда“ газетын лөдөма Каменев-лыс да Костровлыс шыө-дчөмјассө.

Каменев гижө ЦК-ө да ЦКК-ө: партијаса шленјас төдөны, ЦК-көд да парти-јакөд воҗсаөм нуөдөгөн ме шөщ вөлі сулала Зинов-јев дор. Зиновјевлыс „Правда“ын вөлі печатај-төма шыөдчөм, Тајө шы-өдчөмгыс вермасны мөд-ног гөгөрвоны менөым позитсіјасө. Тани ме віста-ла,—шыөдчөмсө ми гижим Зиновјевыскөд өтывв да ме җоннас сөглайтча сјјө шы-өдчөмас индөм асланым өшыбкајас куҗаыс да ЦК-өн нуөдөм тујвіҗнас. ЦК-ө Костров јорт пігмөыс.

„О темпах перестройки“ статҗаын, кодөс вөлі гижөма сөтсіалистическөј реконст-руктеја нуөдөм да мјан организатсіјаслыс ужсө-выль ног сувтөдөм кост чорыд јитөд кутөм куҗа; сені ме вөлі шуа, мөга тани сөрныс мунө генеральнөј мобілизатсіоннөј план јы-лыс. Татыс-нын менам вө-

лі вывөдјас вывті гырыс вопросјас куҗа—профсојуз-јас ставсө выльног сувтө-дөм, перестроітөм јылыс, өіктын гөл крөстана мас-сөвөј организатсіјас лө-сөдөм јылыс. Ме вөлі чај-та коланаөн өіктын лөсөд-ны гөл крөстаналыс выль массөвөј организатсіјас. Меҗыд політическөј өшыбкаыс тани: меөг став-нас донјав, кущөм ыжыд опасност ем гөл крөстана организатсіјассө мјан пар-тијнөј да сөветскөј органи-затсіјаслы өіктын паныд сувтөдөмын (прөтивопоставі-төм).

Колан кадыс петкөдліс: гөл крөстаналөн өніја ног-јасса организатсіјасыс вермөны-нын өтувтны, кы-пөдны ужалыс војтырөс өіктыс капиталызмань кыс-көҗас вылө, кулакјас вылө.

Сы вөсна менам лоыж-ыд політическөј өшыбка. Ме өні вістала—менама вө-лі өшыбка, сјјө өшыбкасө ме каҗали, ЦК-лыс поста-новлөннө лыфөдө вескыдөн.

**УЖДЫҒАН ДА Ө-Х ТӨВАРИШЩЕСТВОЈАСЫН ПАЈАС ЧУКӨРТӨМА СӨМЫН 50% ГӨГӨР.
УЖЈӨЗЈАС, СТРАКӨВӨЈ ЧУКӨРТӨМ ОЗ МУН БУРЖЫКАСӨ.
Чорыджыка топөдлам тајө ужјассө лока нуыгјассө.**

**Пајас да ужјөзјас чукөрттөг
оз мун план сертї уж.**

Советса правительство чода да пагыда бөгчїс прөитны сотсїализм. Овмөс бөддан 5 вога план сертї шөма рөскодујтны овмөс бөддөм вылө куш таво мильард да 400 мильон шайт промышленностө, өктө овмөс лөгөдөм вылө бөшта 630 мильон шайт. Став гөмсө овмөс лөгөдөм вылө Совет правительство таво кешлө пунктө 4 мильард саяс. Но, колө бөдны, тајө гөмсө ог мї бөсїө бөгтны „Микола угоднїкыс“. Оз мїжан ков на бөйтчыны і капїталїст гөдуарствојас чөп вылө. Тамында гөмсө СССР-са ужалыс жөзлы ковмас корелыны асгыныс. Сы вөсна і бөктөны мїжан партїја да правительство чукөртны ун бөмсө крөстаналыс. Сөвса оз ков вунөдны, сымын унжык гөм крөстани пунктас ачыс, сымын бөжөк жонжыка мөдас төжөны буржыка овмөс лө-

гөдөм куша. Мїжан Комї областывса уждыған да ө-х. товарїшществоса правленнөјас оз тајө гөгөрвоны. Најө на бөйтчөны сөмын государство бөнга вылө (кредїтјас вылө). Тајө гөчөтас талун мї лөзам ічөтїк лыдпас, кушөма зїлөны уждыған да ө-х. төварїшществојас чукөртны гөм аслас шленјасыслыс. Сїјө лыдпасјасыс тыдалө,— уждыған да ө-х. төварїшществојас зөв омөла төжөдыгөны пајјас чукөртөм вөсна. Колө став дыша ужалысө, правительстволыс щөктөмјас кывзытөм жөзсө, чорыда мыждыны. Онї самөј бур кад, медбур пөра гөмсө чукөртны. Став ужжөзјассө колө строк кешлө мынтыны. Колө гөгөрвоны,—ас кадө ужжөзјас да пајјас мынтытөм вөсна оз вермы мунны шылыда некушөм планөвөј уж.

**ЖӨЗ ГИНВОЖӨ ДЫША, ЛӨКА
УЖАЛЫГЈАСӨС.**

Уждыған да ө-х. төварїшществојас пајјас чукөртөм вылө вїдөдөны чунностјас пырыс. Правительстволыс щөктөмјассө олөбө оз пөртны. Сельпромкредїтсојузлы өведөннөјас оз

ыстыны. Тащөм дыша ужалөммыс, правительстволыс кывзытөммыс, кооператївнөј дїстсїплїна пыддї пунктөмыс став мыжајассө колө чорыда мыждыны. (Шайтлыда).

Төварїшществојаслөн нїмјасыс.	Унаб вөлі колө чукөртны пај октабр 1 лун кешлө.	Чукөртөма сөјө-лө строк кешлө.	Колө нөшта чукөртны.	Чукөртөма процент кынд.
Кынажпогөстөсө уждыған т-во	2628	1376	1252	67
Көјгөртөсө уждыған т-во	7176	3569	3607	49
Турјасө уждыған т-во	2832	1549	1283	54
Вөгорөдөксөсө уждыған т-во	4464	2510	1954	56
Ручсө уждыған т-во	2748	1921	827	69
Көрбөсөсө уждыған т-во	6048	2238	3810	39
Зөленечсөсө уждыған т-во	4824	2530	2294	50
Абјачөјсөсө уждыған т-во	7836	3689	4147	47

Ставсө арталөма вылө устав сертї. Мукөд төварїшществојасныс некушөм јуөр абу. Унаыг-нын вөлі јуалөма-да ар-на некушөм өтветјас вөдвлы. Грөчїглөма вөлі өдтор-нын. Онї став ды-

ша ужалыс төварїшществојассө да чөв олысјассө петкөдам жөз гинвожө. Ме нөгөн, мыжајассө правленнөјасас ужалысјассө ставсө колө сетны сүдө. Эмтэ.

**Стракөвөј чукөртөма 50% пыддї 16%
Зөјөм да вөт чукөртөм чөтө.**

Јона унаыг-нын вөлі гїжөма, кушөм ыжыд мөг сулалө индустриализатсїја 3 зајөм разөдөм воын. Шуөма вөлі—колө став выннөмс пуктыны тајө уж вылас. Кыз-нө мунө тајө ужыс? Бөгтам Сыктывдїнса рајон. Задаңнө сетөма 150 сурс шайт. Нојабр 15 лун кешлө оформїтөма подпїскасө да вузалөма гөм вылө сөмын-на 77,925 шайт дон, лїбө 51% задаңнө сертїыс. Мыјла-нө тащөм ещө? Колө вескыда шуны, мїжан өнөз-на абу быдлаын тајө уж вылас став выннөм кутчїсөмаөс. Көні кушөмаөс кыскыны тајө ужас став общественностө, сенї делөыс мунө бура. Бөгтам доз. дозын зајөм вылө гїжөмаөс-нын 104% задаңнө сертїыс да көсјысөны декабр 1-д лун кешлө тыртны 150%-өз. А вөт Зөленечын сөмын на 19,3% разөдөмаөс. Тајө вывтї ещө, некытчө оз туж сїз ужавны. Октабрса прөзїкјас дырїї ветлїс Көјтыбөжө (Зөленеч ө/с улө), Кузїванов јорт, да сенї өтї рытө вузавлөма 100 шайт дорыс унжык, да шуө, јона-пө нөбалөны. Тајө петкөдлө,—ө/советјас оз бура, оз гөлөмсаңыс кутчїсны зајөм разөдан уж бердас.

Бөгтам мөд ыжыд уж—стракөвөј чукөртөм. Танї положөннөыс нөшта-на омөль. Правительство шуөм сертї мїжан декабр 1 лун кешлө колө чукөртны 50% страковкыс, а Сыктывдїнса рајонын нојабр 18 лун кешлө чукөртөма сөмын 16,4%. Колө сельсоветјаслы јона зелөдчывны, мед вермам тыртны задаңнөсө. Онөз сельсоветјас пыр-на вїдчїсїсны, кор крөстөнын ачыс локтас өмөнна дїнө, ез думыштыны асныс крөстөнын дїнас матыстчывны, а мукөд өктыс сөветсаңыс 10 километр саян. Колө пырыс-пыр-жө заводїтны ветлөдөны крөстөна өрдас

Строкөз задаңнө колө тыртны.

Медбөрја лыдпас сертї, мїжан областын индустриализатсїја 3-өд зајөм разөдөма 811 сурс шайт дон, лїбө 89,8 прөчөнт Крајлөн сетөм задаңнө куша. Рајон-јасын задаңнө тыртөм мунө со кушөма—СЫКТЫВКАР—112,6 прөчөнт задаңнө сертї, УГӨТСЫЛЬМАСА рајон—98%, ІЗВАСА—81,9%, ЛУЗСА—78,3%, ШОЈНАТЫСА—72,2%, ЈЕМДІНСА—70,1%, ВІЗІНСА—66,7%, КУЛӨМДІНСА—59,1%, УДӨРАСА—57,5% і медса бөрын мунө СЫКТЫВДИН рајон—48,2%. Крөстөна пөвсын зајөм разөдөма зөв-на ещө—40 прөчөнт гөгөр задаңнө сертї. Зајөм разөдан кампаннө дөревнөын нөужөдөма декабр 31-өд лунөз. Тајө строкөн быд рајонлы, быд сельсоветлы задаңнө колө тыртны. М. В.

Ужјаөс дөвїтам зајөм разөдтөмыс. Межөгын разөдөма 15%.

Ужјаын (Вїзїн р.) индустриализатсїја 3-д зајөм нојабр 7-д лун кешлө разөдөмаөс сөмын-на 52% вылө, сетөм 5000 шайт контролнөјлыдпас сертї. Контрагентјас ужалөны зөв дыша, медса-нын кооператїв. Онї жөзлөн гөмыс ем-нын, вөралөм помыс быдсама прөмыс кооператїв нөбөма 3000 шайт гөгөр, а зајөм вузалөма сөмын 25 шайт дон. Ужјаөс татыс колө јона дөвїтны. Партјачөккалы колө сакмыны зајөм разөдөмын да вөтчыны Грїва бөргөң, көні задаңнөсө тыртөма 107% мында.

Супї Колө.

Ыжыд Вїзїын төлыс жынјөн перјїсны ужжөзјас 5000 шайт, чукөртїсны вїзїму вөт 64% да разөдїсны индустриализатсїја көймөд зајөм 72% задаңнө сертї.

да вїгтавлыны, мед мынтасны строкөз страковкасө, а сїз-жө вөтјассө. Кулакјаслыс колө өтпырјө өтї строкөн перјїны став страковкасө. Вїзїму вөт чукөртөм озжө шылыда мун. Сыктыв рајонын нојабр 18 лун кешлө чукөртөма 32% вога задаңнө сертїыс, а көнсүрө өнөз-на-жө абу перјөма вөтсө кулакјаслыс (Зөленечын), жалїтөны, буракө, „көнөрјасөс“. Колө зїк-жө пыр став кулакыслыс перјїны вөтсө, көні абу перјөма. Ырјанїтны-кө кутасны, гїжавны овмөссө да мырдөн перјїны.

Вөтчөј дозса ө-сөвет бөргө.

дозса өктсөвет нојабр 10 лун кешлө оформїтїс подпїска да вузалїс өм вылө индустриализатсїја 3 зајөм 3.245 шайт дон, лїбө 104% задаңнө сертї да көсїө декабр 1 лун кешлө разөдөны 150%. Вөтчөј сы бөрыс! Бөгтөј прїмер! Индустриализатсїја вылө. Слөбөдаын (Јемдїн рајон) Рабпрөс сојузса шленјас пунктїсны индустриализатсїја нубөдм вылө өтї лунја ужалан донсө. Чукөрт мїс 37 шайт.

